

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2023

*Odborná společnost
pro prevenci rizikového chování, z.s.*

OSPRCH, z.s.
Gorkého 53/3, 60200 Brno
Telefon 603885663
www.osprch.cz

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O SPOLEČNOSTI

NÁZEV

Odborná společnost pro prevenci rizikového chování, z.s.

DATUM VZNIKU

20. července 2016, zapsaný ve spolkovém rejstříku vedeném u Městského soudu v Brně, v oddílu L, vložce číslo 21919

ADRESA

Gorkého 53/3, 60200 Brno

TELEFON

603 88 56 63

E-MAIL, WEBSITES

osprch@gmail.com, www.osprch.cz

IČO

05252717

BANKOVNÍ SPOJENÍ

FIO BANKA, číslo účtu 2701060320/2010

STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCE A PŘEDSEDKYNĚ

PhDr. Lenka Skácelová

RADA SPOLEČNOSTI

Doc. Mgr. Roman Gabrhelík Ph.D., PeadDr.Lenka Marušková,

Mgr. Jitka Musilová DiS. Mgr. Markéta Jírová Exnerová,

REVIZNÍ KOMISE

Mgr. Jana Ferdová, Mgr. Iva Burešová, Mgr. Tereza Barnatová

ÚVODNÍ SLOVO PŘEDSEDKYNĚ

Vážené kolegyně a vážení kolegové, milí přátelé,

dovolte mi, abych Vás touto cestou seznámila s činností Odborné společnosti pro rizikové chování (dále OSPRCH) v uplynulém roce 2023 a také toto období stručně zhodnotila.

Odborná společnost v roce 2023 pokračovala v plnění nastavených záměrů svého působení, především v rovině koncepční.

V rámci dotačního řízení MŠMT na rok 2023 získal OSPRCH podporu pro svoji činnost. V rámci aktivit projektu se zaměřujeme na systémovou a udržitelnou podporu činnosti třídních učitelů formou shromažďování a třídění příkladů dobré praxe v oblasti PP a předávání těchto ověřených postupů pedagogům, především třídním učitelům – vznikl další díl uceleného Sborníku příkladů dobré praxe, který je volně k dispozici na našich webových stránkách.

Spolupracovali jsme na některých obsahových částech informačního serveru pro oblast primární prevence v ČR - IPREV, který je v provozu od října 2022. Naše spolupráce v této oblasti bude pokračovat i v následujícím období.

Zástupce Odborné společnosti se i v roce 2023 účastnil jednání RVKPP a VZRI, i hodnocení dotačního titulu RVKPP pro oblast adiktologické prevence. Byla zahájena odborná diskuse k návrhu zákona o prevenci závislosti a podpoře adiktologických služeb, kterých se naše Odborná společnost aktivně účastní.

Za důležité považuji také to, že byl zástupce Odborné společnosti jmenován členem pracovní skupiny pro zpracování standardů odborné způsobilosti programů primární prevence rizikového chování v oblasti školství, která působí v organizačním řízení Národního pedagogického institutu (NPI).

Chtěla bych zde velmi poděkovat aktivním členům společnosti za jejich práci a angažovanost v prosazování cílů naší společnosti.

Brno, 28. února 2024

PhDr. Lenka Skácelová

INFORMACE O ČINNOSTI V ROCE 2023

Činnost OSPRCH v roce 2023 vycházela ze základních cílů společnosti a směřováním navazovala na dosavadní aktivity. Základní cíle pro činnost společnosti v roce 2023 byly Radou společnosti formulované následovně:

- Realizovat odborná pracovní setkání rady spolku a členů společnosti; propagovat Odbornou společnost, prezentovat její činnost na konferencích a odborných setkáních; vytvářet a revidovat koncepční dokumenty; předávat aktuální informace prostřednictvím internetových stránek společnosti; diseminační aktivity a zvětšování členské základny.
- Nadále podporovat nový informační portál IPREV tak, aby vyhovoval aktuálnímu pojetí a směřování primární prevence RCH v souladu s resortní strategií na následující období a oslovoval cílové skupiny. Cílem je zveřejňovat ověřené odborné informace z oblasti PPRCH; poskytovat systematický a ucelený přehled vzdělávání v oboru v rámci celé ČR; sdílet příklady dobré praxe v systému školské primární prevence, včetně praktických metodických materiálů uplatnitelných při řešení konkrétních situací ve školním prostředí; zveřejňovat aktualizovanou síť odborných organizací a služeb; poskytovat metodickou podporu školním metodikům prevence v rámci zavádění interaktivního preventivního programu školy, v návaznosti na SEPA.
- Podporovat projekty celostátního charakteru zabývající se evaluací PPRCH v ČR a shromažďování dat pro činnost také na úrovni krajů (SEPA).
- Spolupracovat s ostatními institucemi na zaštiťování odborné úrovně teoretických a praktických východisek pro realizaci efektivní PP v ČR. Podporovat rozvoj vědy a výzkumu v PPRCH, tzn. také podporovat kvalitní a efektivní programy PPRCH, posilování profesních a odborných kompetencí s důrazem na vzdělávání v oblasti PPRCH, odbornou terminologii a etické aspekty v primárně preventivních aktivitách.

I v roce 2023 se OSPRCH angažoval v aktivitách souvisejících s odbornými doporučeními a metodickými postupy směrem k pedagogům, rodičům i odborné veřejnosti.

Pracovní skupiny se v rámci svých oblastí věnují zpracovávání odborných témat. Výstupy své práce konzultují s předsedkyní společnosti a radou společnosti, posléze s nimi seznamují ostatní členy společnosti na členské schůzi a dalších odborných setkáních. Členové pracovních skupin také významně spolupracují v oblasti nově vzniklého informačního webu IPREV.

OSPRCH pokračuje ve spolupráci s RVKPP a VZRI, je členem Adiktologického fóra Odboru protidrogové politiky ÚV ČR. Zástupci OSPRCH se průběžně účastní pracovních setkání na celostátní a krajské úrovni. OSPRCH se podílel na revizi a zpracování nového konceptu standardů adiktologických služeb (zejména adiktologické primární prevence na všech úrovních). Zástupci OSPRCHu jsou zapojeni do činnosti pracovní skupiny MŠMT ke zpracování Národní strategie na období 2019 – 2027 a Akčního plánu realizace národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2021.

Průběžně se zástupci OSPRCH účastnili mnoha odborných pracovních setkání na celostátní i krajské úrovni - s NPI, Klinikou adiktologie, nadací Sirius, krajská setkání ŠMP v Jihomoravském, Moravskoslezském, Jihočeském, Zlínském kraji aj.. Členové OSPRCH se, stejně jako v minulých letech, aktivně účastní celostátní konference PPRCH. Zástupci OSPRCHu také prezentovali společnost na dalších odborných akcích.

Spolupracovali jsme na Analýze současného pokrytí DVPP v oblasti třídnických hodin, bezpečného klimatu třídy, dětského duševního zdraví a PRCH zaměřených na třídní učitele či další pedagogické pracovníky; mapování a vytvoření efektivního systému financování pro pilíř primární prevence rizikového chování; monitorování dokumentů k systému hodnocení kvality v praxi.; ověření fungování novelizovaných standardů a dalších procedurálních dokumentů k systému hodnocení kvality v praxi a navrhuji případné změny.

Přehled hlavních aktivit v oblasti PPRCH, ve kterých se Odborná společnost v roce 2023 angažovala:

- OSPRCH cíleně propojuje dobrou praxi z oblasti prevence RCH a činnost metodiků prevence PPP v jednotlivých krajích (které projeví zájem). Cílem se podpora sjednocení nabídky a výstupů z práce OMP PPP do práce škol.
- prezentace doporučení a metodických postupů směrem k pedagogům, rodičům i odborné veřejnosti.
- spolupráce s informačním serverem pro primární prevenci IPREV, obsahová náplň v oblasti příkladů dobré praxe v oblasti školské PPRCH a aktuální legislativy
- odborné zaštitění aktivit a projektů v oblasti PPRCH.
- předsedkyně odborné společnosti byla jmenována členkou pracovní skupiny MŠMT pro zpracování standardů odborné způsobilosti programů primární prevence rizikového chování v oblasti školství, která působí v organizačním řízení Národního pedagogického institutu (NPI)
- účastnili jsme se jako hosté jednání RVKPP a VZRI, i hodnocení dotačního titulu RVKPP pro oblast adiktologické prevence.
- zástupci OSPRCH se účastnili jako členové Adiktologického fóra Oboru protidrogové politiky ÚV ČR jeho jednání (projednání zákona o prevenci závislosti a adiktologických službách).
- v rámci dotačního řízení MŠMT získal OSPRCH podporu pro svoji činnost v roce 2023. V rámci tohoto projektu jsme se opět zaměřili na systémovou a udržitelnou podporu činnosti třídních učitelů formou shromažďování a třídění příkladů dobré praxe v oblasti PP a předávání těchto ověřených postupů pedagogům, především třídním učitelům ve *Sborníku příkladů dobré praxe II*. Témata, která Sborník příkladů dobré praxe ve svých pracovních listech obsahuje, se týkají podpory vzdělávání a supervize ve školství; ověřených postupů pro vedení třídnických hodin a práce s třídním kolektivem ve speciálních tématech; mapování psychosociálních potřeb žáků a základní postupy v péči o duševní zdraví žáků. Vznikly také *webináře zaměřené na legislativní témata ve školství (spolupráce a vyzkoumávání zákonných zástupců)*.

Tyto materiály jsou k dispozici na webových stránkách odborné společnosti. Zpracovali jsme v rámci orientačního šetření téma *Systém evidence preventivních aktivit (SEPA) z pohledu školního metodika prevence* a výstup poskytli autorům systému. Financování činnosti OSPRCH se v letech 2017 - 2023 podařilo díky získání podpory v rámci dotačního titulu MŠMT. OSPRCH podává žádost o dotaci MŠMT i na rok 2024. Vzhledem k charakteru a zaměření Odborné společnosti nelze z členských příspěvků činnost společnosti financovat. Výše členského příspěvku byla stanovena spíše na symbolické úrovni a je záměrem toto do budoucna zachovat.

- odborné zhodnocení nových preventivních programů organizací realizujících PP. OSPRCH má ve svých dlouhodobých cílech podporu inovativních přístupů v prevenci. Od počátku podporuje záměr vývoje unikátního programu "DOBRONAUTI: Zpátky v čase" a „Hvězdný tým“. Nadále také pokračuje podpora OSPRCH projektu Nenech to být a dalších projektů, které v naší republice na poli prevence rizikového chování vznikají.

- průběžně zveřejňujeme aktuální informace na webových stránkách společnosti.

- průběžně rozšiřujeme povědomí o existenci OSPRCHu mezi odbornou veřejností formou prezentací společnosti na konferencích, seminářích a v médiích (rozhovor předsedkyně pro tisk, regionální TV, rozhlas). Ke dni 31. 12. 2023 eviduje Odborná společnost 70 přihlášených členů.

ZÁKLADNÍ INFORMACE O FINANČNÍM HOSPODAŘENÍ V ROCE 2022

V rámci **dotačního řízení MŠMT** získal OSPRCH z.s. na rok 2023 dotaci v rámci výzvy pro podávání žádostí o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na aktivity v oblasti primární prevence rizikového chování a podpory duševního zdraví ve školách a školských zařízeních pro rok 2023.

Projekt **Předávání doporučených postupů pro školskou primární prevenci rizikového chování v aktuálních tématech, ve spolupráci s portálem IPREV v oblasti právního vědomí a podpora činnosti OSPRCH z.s.** (evid.číslo projektu: PRCH-IP-0031/2023) byl podpořen částkou 278500,- Kč.

Příjmy z členských příspěvků činily 3.600,- Kč.

Podrobná účetní rozvaha za rok 2023 je v přílohách této výroční zprávy.

ZÁMĚRY SPOLEČNOSTI PRO ROK 2024

Realizace odborných pracovních setkání rady spolku a členů společnosti; propagace Odborné společnosti, prezentace její činnosti na konferencích a odborných setkáních; tvorba koncepčních dokumentů; jejich prezentace na internetových stránkách společnosti; diseminační aktivity; zvětšování členské základny.

Nadále spolupracovat na rozvoji nové webové platformy pro systém PPRCH v ČR informační portál IPREV tak, aby vyhovoval aktuálnímu pojetí a směřování primární prevence RCH v souladu s resortní strategií na následující období a oslovoval cílové skupiny. Cílem je zveřejňovat ověřené odborné informace z oblasti PPRCH; poskytovat systematický a ucelený přehled vzdělávání v oboru v rámci celé ČR; sdílet příklady dobré praxe v systému školské primární prevence, včetně praktických metodických materiálů uplatnitelných při řešení konkrétních situací ve školním prostředí; zveřejňovat aktualizovanou síť odborných organizací a služeb; poskytovat metodickou podporu školním metodikům prevence v rámci interaktivního preventivního programu školy, v návaznosti na SEPA.

Podpora projektu celostátního charakteru zabývající se evidencí a evaluací PP v ČR a shromažďování dat pro činnost na úrovni krajů (SEPA).

Účast na setkání profesních a zastřešujících organizací v adiktologii (návrh zákona o prevenci závislosti a podpoře adiktologických služeb).

Na základě dlouhodobé účasti na jednání VZRI v pozici hosta, požádat o aktivní členství ve VRZI Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí.

Spolupracovat s ostatními institucemi na zaštiťování odborné úrovně teoretických a praktických východisek pro realizaci efektivní PP v ČR. Podpora a rozvoj vědy a výzkumu v PPRCH, tzn. také podpora kvalitních a efektivních programů PPRCH, posilování profesních a odborných kompetencí s důrazem na vzdělávání v oblasti PPRCH, odbornou terminologii a etické aspekty v primárně preventivních aktivitách.

Podpora nových programů a aktivit v oblasti PPRCH, případně jejich odborná záštita.